

Omastehooldajate ja lähedaste liit

oktoober 2014

Omastehooldajate ja lähedaste liit

- Loodud 1991
- Liikmetena 70 kohalikku hooldajate ühingut, kattes enamuse Soome omavalitsustest
- Ligikaudu 11 000 liiget (2014)
- 21 töötajat (2014)
- Põhirahastus - Soome Mänguautomaatide Ühendus
- Mittetulundusühing; www.omaishoitajat.fi

Omastehoolajate ja lähedaste liit

- Riiklik huvikaitse- ja toetusorganisatsioon omastehoolajatele ja hooldatavatele, sõltumata vanusest, soost või erivajadusest
- Aktiivne koostöö patsientide, pensionäride ja eakate esindusorganisatsioonide, kohalike omavalitsuste, rehabilitatsiooniasutuste ja poliitiliste otsustajatega nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil
- Euroopa omastehoolajate ühenduse Eurocarers liige alates 2007
- Rahvusvahelise hooldajate esindusorganisatsioonide allianssi liige alates 2014

Soome omastehooldajate liikumine

Taust

Edusammud omastehooldajate hääle leidmisel:

- Sotsiaalne diskursus hooldusega seotud teemadel 1980-ndatest
- Esimene informaalne hoolduse eeskiri 1982
- Kaks hooldajate ühendust loodi 1991:
 - Omastehooldajate ja lähedaste liit ja
 - Soome Vaimse tervise ühendus

Juriidilised teetähised

- Omastehoolduse toetuse seadus 2006:
Omastehoolduse toetuse määrab kohalik omavalitsus; sisaldab toetavaid teenuseid ja rahalist toetust omastehooldajale (miinimum 381€/kuus 2014) ja teenuseid hooldatavale
 - Hooldajal õigus saada 3 vaba päeva/kuus
 - Kohustuslik õnnetusjuhtumikindlustus
 - Hooldamine annab õiguse pensionile
- Muudatused Töölepinguseaduses 2011:
 - Õigus saada hoolduskohustuste tõttu puhkust
 - Õigus kasutada intervallhooldust – 3 päeva

Soome riiklik omastehoolduse toetamise arengukava

Hetkeolukord:

- Rahvaloenduse(2013) kohaselt on Soomes üle 1,2 miljoni inimese, kes abistab oma pereliiget või sõpra
- Umbes 350,000 nendest on nii-nimetatud peamised abistajad (rahvaarv 5,4 miljonit)
- Omastehoolduse toetus on seadusejärgne hoolekandeteenus, mida kohalikud omavalitsused määravad
- Toetuse suurus ja andmise kord on omavalitsustes erinev
- 2012 määrati omastehoolduse toetus 40,600 inimesele.

Soome riiklik omastehoolduse toetamise arengukava

- Sotsiaal- ja tervishoiuministeerium algatas töörühma, kelle ülesandeks oli välja töötada riiklik omastehoolduse arengukava – 2011
- Omastehoolduse toetamise arengukava dokument valmis märts, 2014
- Seab omastehoolduse arenguks vajalikud strateegilised eesmärgid ja meetmed.
- Arengukava defineerib nii lepingujärgse omastehoolduse kui ka muud vormid.
- Ettepanek uue seaduse koostamiseks.

Organisatsiooni tegevused:

1. Ovet (“Uksed”) koolitusprogramm

- Hooldajatele suunatud 16-tunnine koolitusprogramm, loodud ja teostatud 2010-2012
- Koolitus vastab hooldajate erinevatele vajadustele, näiteks õigete hooldusvõtete õpetamine
- Rõhk hooldaja rollil ja selle kuvandil ning vabatahtlikkuse põhimõttel:
- Omastehooldajad peavad saama ise otsustada, kas ja kui kaua nad soovivad hoolduskohustust täita.

1. Ovet (“Uksed”) koolitusprogramm

- Omastehooldajate ja lähedaste liidu programmi on läbinud seni ligi 160 vabatahtliku, kes korraldavad sama programmi alusel piirkondlikke koolitusi.
- Koolituse tarbeks on koostatud käsiraamat, infovoldik ning ulatuslik esitlusmaterjal.
- Koolitusprogramm on kulutõhus: enamus tööst tehakse ära kohaliku organisatsiooni vabatahtlike abiga.

1. Ovet (“Uksed”) koolitusprogramm

- Hooldajad, kes on koolituse läbinud, on kinnitanud, et koolitus annab praktilisi teadmisi eneseabiks ja hooldusega toimetulekuks.
- Koolituse läbimise järel oskavad hooldajad enda jaoks rohkem aega leida, tunnevad end teovõimelisemana, on avatud jagama oma mõtteid ja emotsioone, on teadlikumad võimalikest toetustest ja teenustest.

Organisatsiooni tegevused:

2. OMAISOIVA – Hooldajalt hooldajale

- Koostöös 8 piirkondliku organisatsiooniga korraldatakse ühistegevusi hooldajate jõuvarude tagamiseks ja sotsiaalse kaasatuse suurendamiseks
- Eesmärgiks on pakkuda hooldajatele õigeaegselt teavet, juhendamist ja kogemusrühma tuge, mis on loomult pikaajaline ja kodulähedane.
- Koostöö tulemusena suudab piirkondlik organisatsioon luua hooldajate vajadustele vastava tegevuste kava.

2. OMAISOIVA – Hooldajalt hooldajale

Tegevused:

- A) 16-tunnine koolitusprogramm hooldajatele – koostöö kohalike omavalitsuste ja organisatsioonidega.
- B) Avalikud või kinnised regulaarselt kooskäivad kogemusrühmad
- C) Hooldusest huvitatud inimeste kokkusaamised-arutelud
- D) Lühiajalised infostendid, näiteks kaubanduskeskustes.
- E) Tegevused lähtuvalt kohalikust heast praktikast või erivajadusest.

Organisatsiooni tegevused:

3. OPASTAVA-projekt 2012-2016

- Koostööprojekt Soome Vaimse tervise ühendusega
- Projekti rahastab Soome Mänguautomaatide Ühendus

3. OPASTAVA-projekt 2012-2016

Projekti eesmärgid:

- A) Arendada uusi ja täiustatud teenuseid hooldajatele ja pereliikmetele, näiteks innovaatilised teenuslahendused, olemasolevate teenuste kvaliteedi tõstmine, tehnoloogia kasutamise toetamine.
- B) Leida võimalusi hooldajate kaasamiseks teenuste loomisel, näiteks hooldajate rolli teenuse planeerimisel ja kvaliteedi hindamisel, otsustamise mõjutamine jne.

3. OPASTAVA-projekt 2012-2016

- 4 pilootprojekti neljas Soome suurlinnas koostöös kohalike teenuseosutajate, hooldajate ja hooldajate esindusorganisatsioonidega.
- Piloteerimisel on koolitusprogramm, mis õpetab hooldajat läbi viima kohalike sotsiaal- ja tervishoiuteenuste kvaliteedi hindamist.